

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Τα μηνύματα πριν την επενδυτική βαθμίδα – Πρόωρη αποπληρωμή και προγραμματικές δηλώσεις

Στην πρόωρη αποπληρωμή των δανείων προχωράει η κυβέρνηση η οποία θα βγάλει 5,4 δισ. ευρώ από το «σεντούκι» των ταμειακών διαθέσιμων, για να αποπληρώσει δάνεια από το πακέτο διάσωσης της περιόδου του πρώτου μνημονίου. Η πρόωρη αποπληρωμή αφορά τις δόσεις για το 2024 και 2025 οι οποίες είναι 2,645 δισ. ευρώ έκαστη. Σύμφωνα με όσα ανέφερε ο Πρωθυπουργός στη συνέντευξη του στο Bloomberg, η πρόωρη αποπληρωμή αυτή αποτελεί «δέσμευση προς τους επενδυτές».

Υπενθυμίζεται πως στο τέλος του 2022, η Ελλάδα είχε αποπληρώσει πριν από το χρονοδιάγραμμα 2,7 δισ. ευρώ δανείων GLF που έληγαν το 2023. Ήταν η πρώτη φορά που η Ελλάδα αποπλήρωσε κομμάτι του **χρέους** που οφείλονται σε χώρες της Ευρωζώνης, στο πλαίσιο της πρώτης διάσωσης, νωρίτερα από το χρονοδιάγραμμα. Οι χώρες της Ευρωζώνης παρείχαν στην Ελλάδα 53 δισ. ευρώ σε διμερή δάνεια της Ελληνικής Δανειακής Διευκόλυνσης (GLF) κατά το πρώτο πρόγραμμα διάσωσης, με λήξεις να επεκτείνονται έως το 2041. Με την νέα προγραμματισμένη πληρωμή, η Ελλάδα θα έχει επιστρέψει συνολικά 13,4 δισ. ευρώ.

Τα θετικά μηνύματα

Η κίνηση της πρόωρης αποπληρωμής αποτελεί μια κίνηση στρατηγικής για τη βελτίωση της βιωσιμότητας του χρέους καθώς μειώνονται οι δανειακές ανάγκες της χώρας για τα επόμενα δύο χρόνια σε ένα περιβάλλον ανοδικών επιτοκίων. Για το 2024 και 2025, η χώρα θα πρέπει να αποπληρώσει συνολικά περίπου 17 δισ. ευρώ όποτε θα ελαφρύνει το βάρος των επόμενων χρόνων κατά 5,4 δισ. ευρώ.

Η κίνηση αυτή αναμένεται να φέρει πιο κοντά την επενδυτική βαθμίδα, καθώς ενισχύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών για την ελληνική οικονομία. Μάλιστα τα διετή ελληνικά ομόλογα παρουσίασαν μείωση με τα τη δήλωση του Κυριάκου Μητσοτάκη με την απόδοση να πέφτει στο 3,42%, ενώ λίγο πριν βρισκόταν στο 3,56%.

Συνέχεια.....

Πάντως, τα ευρωπαϊκά δάνεια θα τα εξοφλεί η χώρα για πολλές δεκαετίες ακόμη καθώς θα εξοφληθούν πλήρως το 2041, με δόσεις 2,645 δις. ευρώ τον χρόνο, ενώ τα δάνεια του ESM εξοφλούνται το 2060 και του EFSF το 2070.

Τα δάνεια του πρώτου μνημονίου τη δεδομένη στιγμή είναι ακριβά καθώς το Euribor 3μηνου στο οποίο βασίζονται είναι 3,59% και με διάρκεια αποπληρωμής από το 2020 έως το 2041 αλλά η εξυπηρέτησή του θα γίνει ακόμη πιο ακριβή καθώς αναμένονται και άλλες αυξήσεις επιτοκίων.

Ο ίδιος ο Κυριάκος Μητσοτάκης πάντως, είχε δεσμευθεί προεκλογικά πως όταν σχηματίσει κυβέρνηση, εντός 100 ημερών η χώρα θα ανακτήσει την επενδυτική βαθμίδα. Εάν όλα κυλήσουν ομαλά τους επόμενους μήνες και σύμφωνα με τον προγραμματισμό, οι οίκοι αξιολόγησης αναμένεται να δώσουν το «οκ» για την επενδυτική βαθμίδα μέσα στο επόμενο εξάμηνο. Πάντως για να κερδηθεί η επενδυτική βαθμίδα θα πρέπει να υπάρξει μια σειρά θετικών σημάτων από την ελληνική οικονομία. Το πρώτο δόθηκε με το μήνυμα της πρόθεσης της πρόωρης αποπληρωμής των δανείων ενώ το αμέσως επόμενο μήνυμα προς τις αγορές θα πρέπει να έρθει μέσω των προγραμματικών δηλώσεων όπου η νέα κυβέρνηση θα πρέπει δείξει πόσο έτοιμη είναι για μεταρρυθμίσεις, για την πάταξη της φοροδιαφυγής αλλά και για δημοσιονομική «σοβαρότητα».

Οι επόμενες ευκαιρίες για την αναβάθμιση του ελληνικού αξιόχρεου είναι στις 8 Σεπτεμβρίου, που αναμένεται η αξιολόγηση από την DBRS και στη συνέχεια τη σκυτάλη παίρνει η Standard & Poor's στις 20 Οκτωβρίου. Ενώ πριν, στις 4 Αυγούστου, υπάρχει και η αξιολόγηση από τον γερμανικό οίκο Score που βέβαια δεν περιλαμβάνεται στους big four που λαμβάνει υπόψη της η ΕΚΤ.

Τι λέει η ΤτΕ για το χρέος

Το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ παραμένει το υψηλότερο της ΕΕ και το δεύτερο υψηλότερο διεθνώς. Οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους παραμένουν οριοθετημένοι μεσοπρόθεσμα, υπό την προϋπόθεση ότι τα δημοσιονομικά μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης έχουν προσωρινό χαρακτήρα και ότι αξιοποιούνται αποτελεσματικά οι ευρωπαϊκοί πόροι. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα εκτιμάται αυξημένη αβεβαιότητα, καθώς η σταδιακή αναχρηματοδότηση του συσσωρευμένου χρέους προς τον επίσημο τομέα με όρους αγοράς θα αυξήσει την έκθεση του Ελληνικού Δημοσίου στον επιτοκιακό κίνδυνο και στον κίνδυνο αγοράς, γεγονός που εξαλείφει τα περιθώρια δημοσιονομικής χαλάρωσης των συμφωνημένων δημοσιονομικών. Πρόσθετη πηγή αβεβαιότητας αποτελεί η κλιματική κρίση, που αναμένεται να έχει αρνητικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους.

Helleniq Energy: Στα σκαριά placement μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ και του ομίλου Λάτση

Μεγαλύτερη εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων στον όμιλο της Helleniq Energy (πρώην ΕΛ.ΠΕ) καθώς και την μετάβαση του ελληνικού ενεργειακού ομίλου σε άλλη επιχειρηματική πίστα επιδιώκουν οι μέτοχοι Paneuropean Oil & Industrial (όμιλος Λάτση) με το ΤΑΙΠΕΔ (ελληνικό δημόσιο).

Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες του ΟΤ, οι δύο μέτοχοι επεξεργάζονται σενάριο για την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αθηνών πακέτου μετοχών προκειμένου η εισηγμένη να αποκτήσει μεγαλύτερη διασπορά στην κεφαλαιαγορά και να προσελκύσει νέους επενδυτές. Πηγές του ΟΤ, αποσαφηνίζουν πως το σενάριο δεν προβλέπει την είσοδο στρατηγικού επενδυτή.

Οι μετοχές

Σήμερα το ΤΑΙΠΕΔ κατέχει το 35,48% της Helleniq Energy και η Paneuropean Oil το 47,12% της HelleniqEnergy.

Οι πληροφορίες του ΟΤ αναφέρουν πως οι δύο θα διαθέσουν μέρος των μετοχών που κατέχουν προς ιδιωτική τοποθέτηση μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι ασκήσεις που γίνονται μιλούν για συνολικό ποσοστό της τάξης του 20%. Οι μετοχές δεν θα διατεθούν με σκοπό την είσοδο νέου επενδυτή, αλλά με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να δοθεί η δυνατότητα εισόδου περισσότερων κεφαλαίων στον όμιλο αλλά και δυναμική στην εισηγμένη αποκτώντας μεγαλύτερη διασπορά μετοχών.

Για το σχέδιο, λένε πηγές του ΟΤ, δεν έχει ανάψει προσώρας το πράσινο φως η κυβέρνηση. Συνέχεια...

Το δημόσιο

Με τη διάθεση των μετοχών περιορίζεται η θέση του ΤΑΙΠΕΔ στην εισηγμένη, ωστόσο, όπως αναφέρουν οι πληροφορίες θα διατηρήσει ισχυρό ρόλο σε κρίσιμες αποφάσεις.

Πηγές της αγοράς από τις οποίες ο ΟΤ άντλησε τις πληροφορίες σημειώνουν πως «οι υπεραξίες που θα αποκομίσει ο ενεργειακός όμιλος από την κίνηση αυτή θα είναι ιδιαίτερα σημαντικές, ενώ ταυτόχρονα θα καταγραφούν στο ταμπλό οι πραγματικές αποτιμήσεις της Helleniq Energy».

Η απόπειρα του 2019

Να σημειωθεί ότι το 2019 είχε γίνει απόπειρα για την είσοδο στρατηγικού επενδυτή στην Helleniq Energy με τους δύο μετόχους να διαθέτουν συνολικό πακέτο μετοχών 50,1% μέσω διαγωνισμού του ΤΑΙΠΕΔ.

Ο διαγωνισμός κατέληξε άγονος καθώς οι φιναλιστ επενδυτές δεν εμφανίστηκαν για την υποβολή προσφορών.

Από τότε ανατέθηκε στο Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων η διερεύνηση εναλλακτικών μεθόδων για την αξιοποίηση του ποσοστού που κατέχει.

Ο εταιρικός μετασχηματισμός

Πρίν από περίπου δύο χρόνια οι μέτοχοι της Helleniq Energy` προχώρησαν στον εταιρικό μετασχηματισμό του ομίλου με τη δημιουργία εταιρείας holding.

Κάτω από αυτήν κρεμάστηκαν θυγατρικές της, οι οποίες περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες του ομίλου.

Ταυτόχρονα εκπονήθηκε το επενδυτικό σχέδιο VISION 2025 ύψους 4 δις. ευρώ το οποίο προβλέπει τον ενεργειακό μετασχηματισμό του ομίλου με άνοιγμα σε πράσινες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Β. Καραμούζης - Εθνική Τράπεζα: Ανεβάζει ταχύτητα η πιστωτική επέκταση - Στο 1,3 δισ ευρώ το 2023 για τις επιχειρήσεις

Από το απόλυτο stress test έχουν περάσει οι ελληνικές επιχειρήσεις. Υπέστησαν μείωση του 30% του ΑΕΠ, άντεξαν σε διαδοχικές κρίσεις και σήμερα δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι τα υψηλά επιτόκια «μολύνουν» τα δάνεια των εταιρειών, σύμφωνα με τον Βασίλη Καραμούζη, Γενικό Διευθυντή Εταιρικής και Επενδυτικής Τραπεζικής της Εθνικής Τράπεζας. Υπογράμμισε εξάλλου ότι μέχρι σήμερα κανένας σοβαρός επιχειρηματίας δεν έχει αναβάλει μια επένδυση λόγω υψηλών επιτοκίων.

Advertisement

Σε ότι αφορά τα πανευρωπαϊκά τραπεζικά stress test, εκτιμάται ότι τα αποτελέσματα που θα δημοσιοποιηθούν στις 28 Ιουλίου, όταν θα πραγματοποιηθεί και η γενική συνέλευση της ΕΤΕ θα είναι πολύ καλά για την τράπεζα.

Ο «πονοκέφαλος» των τραπεζών εδώ και μήνες είναι η αποπληρωμή των δανείων από τις επιχειρήσεις που αποφάσισαν να αξιοποιήσουν την αυξημένη ρευστότητα ώστε να περιορίσουν όσο το δυνατόν περισσότερο την επίπτωση από την άνοδο των επιτοκίων. Το φαινόμενο ήταν ιδιαίτερα έντονο σε όλες τις τράπεζες το πρώτο εξάμηνο του έτους – μάλιστα υπήρχαν πρόωφες αποπληρωμές και στεγαστικών δανείων – ωστόσο η κατάσταση ομαλοποιείται και οι ρυθμοί πιστωτικής επέκτασης αναμένεται να αυξηθούν στο δεύτερο μισό του έτους. Σύμφωνα με το κ. Καραμούζη δεν θα είναι λιγότερες οι αποπληρωμές – στο σύνολο του α' μήνου οι χορηγήσεις ήταν λίγο υψηλότερα από τα 2 δισ ευρώ των αποπληρωμών - αλλά θα χορηγηθούν περισσότερα δάνεια καθώς ένας σημαντικός αριθμός επενδυτικών σχεδίων θα περάσουν από φθινόπωρο σε τροχιά υλοποίησης. Και όπως υπογράμμισε ο Γενικός Διευθυντής της ΕΤΕ ότι «κάποια πράγματα πήγαν πίσω λόγω εκλογών». .... Συνέχεια...

Έτσι, η Εθνική Τράπεζα διατηρεί το στόχο πιστωτικής επέκτασης για το 2023 και υπολογίζει ότι μέχρι το τέλος της χρονιά το corporate θα χορηγήσει δάνεια ύψους 1,3 δισ. ευρώ εκ των οποίων τα 300 εκατ. ευρώ αφορούν δάνεια για έργα – επενδύσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το μεγαλύτερο μέρος των νέων δανείων – περίπου το 35%-40% θα κατευθυνθεί στους κλάδους τους τουρισμού και της ενέργειας, ενώ ένα σημαντικό «κομμάτι της πίτας» θα πάει στον κλάδο της μεταποίησης – εμπορίου αλλά και της βιομηχανίας.

Επιπρόσθετα, η ΕΤΕ, μέσω της μονάδας International Desk, εστιάζει σε ελληνικές επιχειρήσεις με projects στο εξωτερικό, κυρίως στην Ευρώπη «από τη Βουλγαρία μέχρι την Εσθονία και υπολογίζεται ότι 100 – 200 εκατ. ευρώ θα κατευθυνθούν σε έργα τηλεπικοινωνιών και ενέργειας.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά τα ενεργειακά έργα, η Εθνική Τράπεζα έχει πρωταγωνιστεί στις χρηματοδοτήσεις με συνολικό χαρτοφυλάκιο ξεπερνά τα 3,6 δισ ευρώ και φτάνει στα 5 δισ. ευρώ, επιτυγχάνοντας ρυθμό αύξησης άνω του 25% τον τελευταίο χρόνο και σύμφωνα με τον Βασίλη Καραμούζη "η μεγαβατόρα θα είναι το νέο ευρώ" με τράπεζες να έχουν τον ρόλο του μεσάζοντα. Όπως εξήγησε, η μεγαλύτερη δυσκολία για μια εταιρεία που θέλει να δραστηριοποιηθεί στον κλάδο των ΑΠΕ - π.χ. με την κατασκευή ενός αιολικού πάρκου 100 μεγαβάτ, είναι να πάρει το credit risk αυτού που αγοράζει και τράπεζες είναι σε θέση να γνωρίζουν το πιστωτικό προφίλ το πιστωτικό προφίλ του εκάστοτε ενδιαφερόμενου "και άρα, μπορούν να διασταυρώσουν την προσφορά και τη ζήτηση" όπως είπε.

Τέλος στο πλαίσιο ποιοτικής αναβάθμισης των υπηρεσιών καθοριστικός είναι ρόλος του προγράμματος ψηφιακού μετασχηματισμού της Εθνικής Τράπεζας. Έτσι, στο corporate τμήμα η φυσική παρουσία θα είναι σε πέντε σημεία σε όλη την Ελλάδα και το πρώτο corporate κατάστημα λειτουργεί ήδη στην Αθήνα και το φθινόπωρο θα λειτουργήσει και στη Θεσσαλονίκη. Αξιζει εξάλλου να σημειωθεί ότι πλέον το 44% των πελατών της τράπεζας υπογράφουν από ...απόσταση και όχι σε κάποιο κατάστημα κάτι που δεν συνέβαινε πριν από έξι μήνες, ενώ έχει μειωθεί σημαντικά ο χρόνος που μεσολαβεί απο την αίτηση χορήγησης δανείου μέχρι την έγκριση του και την εκταμίευση.
